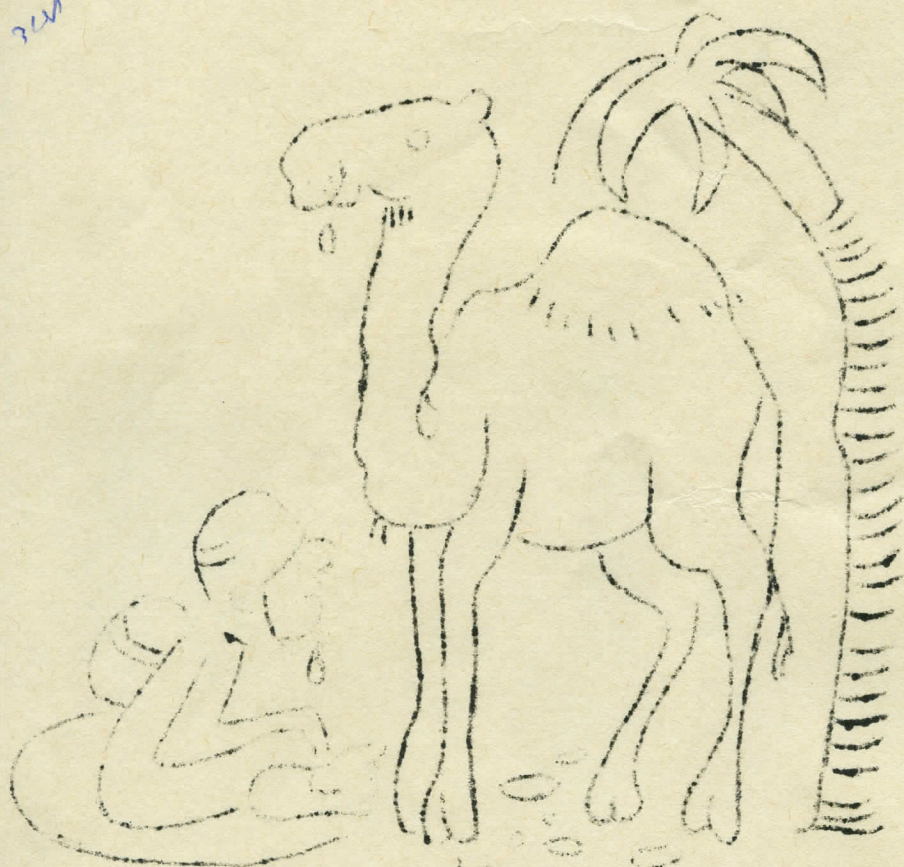

דברי הכפר

שיר

20 שנה לז'נר-קדש

1.
מִשָּׁא מִצְרִים. הִנֵּה ה' רֹכֵב עַל
עַב קָל וּבָא מִצְרִים וְנָעוּ אֵלָיו
מִצְרִים מִפְּנֵיו... וּלְבַב מִצְרִים
יִמַּסּ בְּקִרְבוֹ.
בַּיּוֹם הַהוּא יִהְיֶה מִצְרִים כְּנָשִׁים
וְחָרָד וּפָחַד מִפְּנֵי תְנוּפַת יַד ה'
צָבָאוֹת אֲשֶׁר הוּא מִנִּיף עֲלֵיוֹ:
וְנָגַף ה' אֶת מִצְרִים.¹¹

(ישעיהו י"ט)

כוחה של ההתקפה הישראלית על חצי האי סיני היה בעובדת היותה
מלחמת בזק מפתיעה, רבת תנופה ותנועה ובעלת תכנון טקטי מדויק ומעולה.
ביממה הראשונה של המערכה לחמו כוחותינו במרחק 70 - 15 ק"מ מתעלת סואץ.
כעבור יממה נוספת החלה ההתמוססות הכללית של הצבא המצרי, לאחר שצה"ל
שלם שליטה מלאה ביבשה ובאוויר. תוך ארבע יממות הושלם למעשה "מבצע קדש".
שתי דיוויזיות מצריות הוכסו, 40-50 אחוזים מכוחה הצבאי של מצרים יצא
מכלל שימוש לזמן ארוך וצה"ל שלם - להפתעת כל המומחים הצבאיים בעולם -
בשטח העולה פי שלושה על שטחה של מדינת ישראל.

(מתוך הספר "מלחמת סיני")

18

ה'תש"ח ... 63 מ ק 63

השבוע אנו מקדישים את העלון שלנו למלאת 20 שנה למבצע קדש.
מצד אחד נראה כאילו קרה זה רק אתמול שלשום - אך יחד עם זה הזכרונות מעורפלים
ומטושטשים. 20 שנה - הלא זה כמעט תקופת דור! ומלחמות לצערנו, לא חסרו לנו וחבר
שנשאל ומחבקש לכתוב יהרהר ויענה "רק רגע - האם זה היה מבצע סיני או אולי זה היה
בכלל במלחמת ששת הימים?

אך מי אינו זוכר את התקופה שלפני ה-29 לאוקטובר? כשכל הקריה שזממו ובצעו
הפדאיין הביאה אותנו לבצוע פעולות חגמול מעבר לקוים - פעולות שלא היו כמוהן אז
בהעזה באמץ ובהקרבה.

השמות השתנו מאז. פדאיין - מסתננים.

היום הם טרוריסטים או מחבלים.

הנסיבות עדין קיימות.

ומי אינו זוכר את ימי המתיחות כשבוע (או יותר?) שלפני המבצע, כשבטוחים
היינו כלנו שהולכת ונפתחת מלחמה נגד ירדן?

ואז ההודעות הראשונות.

המתלה!

חטיבת 9

קוציימה ואבו עגילה (שאגב, זו האחרונה לא הייתה חטוקה)

וכמובן שרם א-שייך.

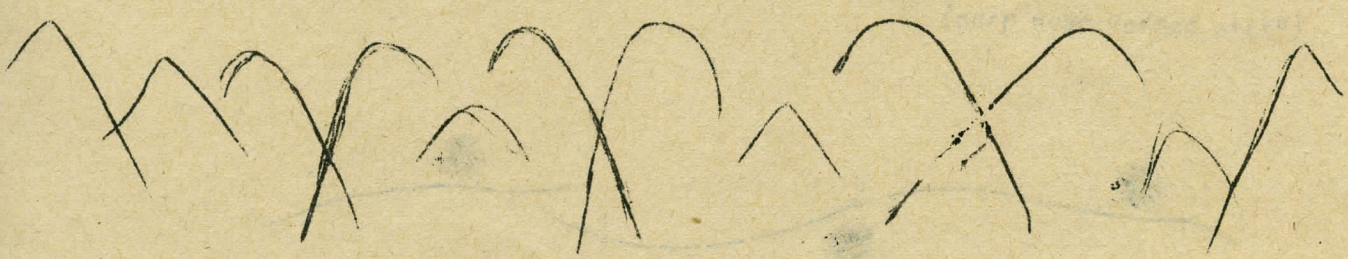
והלב התרחב....

חפשי בדוח"ות של האספות והמזכירות מאותה התקופה.

אספות - לא היו - ולכל הפחות לא נרשמו.

(ובכל זאת זוכרת אני אספת חובה, ביום ראשון או שני. היה זה
בחדר האכל הישן, מלא וגדוש היה והמתיחות הורגשה בכל. ואז
הודיעו לנו על המלחמה שזה עתה החלה).

המשך בעמ' הבא

בדוח"ות ישיבות המזכירות מצאתי את זאת:

ישיבת מזכירות נוכחו: מיכאל, זמי, ראובן, מופטי, ג'ו, אדי, ישראל, גרשון, ינקל, משה.

(תאריך אין! אך הישיבה היא לאחר ה-26.10 ולפני חדש נובמבר)

ועדת חרום

מיכאל הציע שנקים ו. חירום מורכבת משני המאז"ים מזכיר, מרכז משק, סדרן וחבר אחראי לבלתי לוחמים.

הוחלט להמשיך בזריעה.

לו. חרום מונן: אדי, ישראל, ג'ו, מיכאל, ינקל, טומי. שיקבעו את סדורי העבודה לשבועיים הבאים. במידה וועדת החרום רוצה לסגר ענף מסוים או להפסיק עבודות שונות - עליה להביא את הצעותיה לפני המזכירות.

הועדה תספל גם בשאלות אחרות אשר נוגעות לחצרנות בשעת חרום.

הוחלט להמשיך בפעולות חברתיות בערבים.

ו ז ה ה כ ל מ ת ו ר פ ר ט י -

ה כ ל א צ ל נ ו

כריות נחמה סין

יום ששי בערב - מארוחות השבת המשפחתיות
נעלמים האבות בזה אחר זה. "בעוד שעה אחזור,
בעוד שעה". אבל אבא אינו חוזר כעבור שעה.

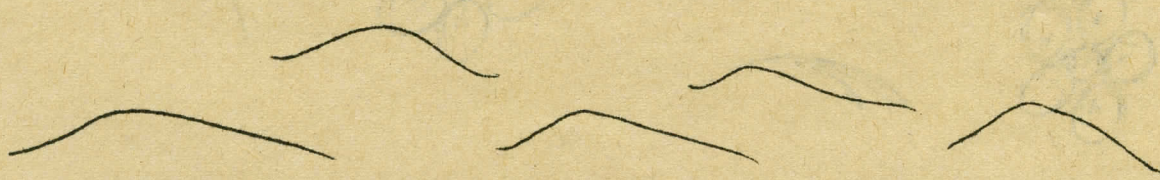
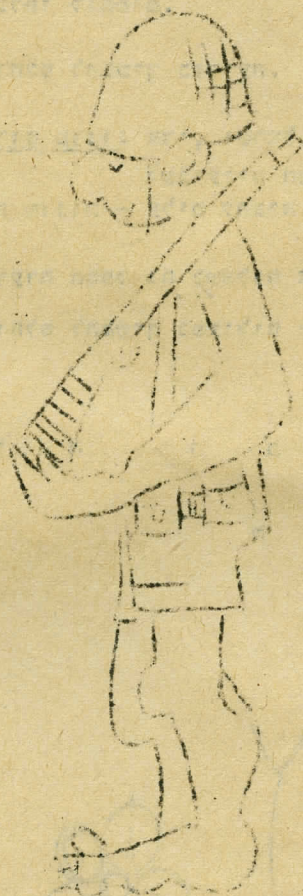
בשבת - החיים מתנהלים כמעט כרגיל. אחה"צ
נפגשים בצריף של הצופים ואז מסמבר שלא רק
אבא שלי גוייס אלא גם אבות אחרים. לאן לקחו
אותם? תעלומה זאת מתבררת לנו תוך שעה קצרה.
אנו יוצאים למקום הפעולות הקבוע שלנו -
עמק המצלבה (זה היה בתקופה שלפני השכוננים
והאוטוסטרדה...) ושם מתגלות לנו שורות
ארוכות של אהלים קטנים וסביבם... אזרחים
שלווים שהפכו תוך לילה לחיילים.

יום ראשון בערב - הקריין מודיע על פעולת
כוחות צה"ל. שמות מוזרים נשמעים מעל גלי האפר:
מצבת פרקר במעבר המיתלה, אבו עגילה, קונתילה
ונחל. שמות שבמשך הזמן יתגלגלו רבות על לשוננו.

האפלה בכל רחבי ירושלים. אבא נשאר מגויס
בעיר. ערב אחד הוא מגיע לרגע הביחה. "אבא
מה אתה עושה בצבא, בירושלים" אנו שואלים
"המלחמה מתנהלת בסיני..." אבא מחייך "אנו
נמצאים בכוננות במקרה שחסיין יחליט לפתוח
באש ואז "נשטוף" אותו".

את "השטיפה" לחוסיין נחנו כבר אבות
צעירים יותר אחת עשרה שנה מאוחר יותר.

חמר וו.

5.

זכרונות בני השלושה

כן, היינו אז רק בני שמונה או תשע ועל כן יסלחו לנו המבוגרים-של-אז אם לא נדייק בעובדות או בפרטים אלא נעלה מנבכי זכרוננו - המעורפל קמעה - את הזכור לנו מימים אלה, ימי סוף אוקטובר 1956.

אנו, בני קב "הצבי" היינו אז בכחה ד' וגרנו "בבית הטלויזיה" של היום (או- "סנונית", "עופר" "אריה וצבי" - של אז). אנו זוכרים, קצת במטושטש כיצד עסקנו בצביעת נורות החשמל בצבע כחול על מנת שהאור לא יבלוט ולא יראה למרחקים, כיצד עטפנו בשקידה וביסודיות את החלונות בניר חום ובניירות עתון - שוב, כדי לבלום את האור, ולמנוע את חדירתו החוצה.

שעות הערב והלילה בימים שלפני מבצע סיני (או אולי היו אלה ימי המבצע ממש) היו שעות המתיחות: אנו הצוינו ללכת לישון - בבית הילדים כמובן, עם פיג'מה ולשים למראשותינו בגדי בוקר על מנת שנוכל ללבושם במהירות במידה ונצטרך לרדת למקלט בלילה. זכור לנו שלילה אחד או שנים אף ישנו עם הבבדים מעל הפיג'מה והרגשנו מאד "קרביים".

ניסינו, באמת שניסינו, לדלות עוד, אך הזכרון מסרב לשותף פעולה ונראה שמבצע סיני לא הותיר חוויות עמוקות בלב בני השמונה והתשע, ומי יתן וחוויות דומות יהיו מנת חלקם היחידה של ילדים ממלחמות.

אביבה ודליה

החברים של אברהם

אפשר לומר שחרומתי הפעילה למבצע קדש הייתה
אחת החשובות, החשאיות והמכריעות בכל מה
שקשור למודיעין, לרגול ולרגול הנגדי של
מדינת ישראל. אלמלא מה שארע בלילה
אוקטוברי אחד בבאר שבע מי יודע אם המוסד,
הש"ב, ה"חבר"ה" וכל היתר היו מגיעים
לאותם ההישגים שהשיגו....

מעשה שהיה כך היה: באוקטובר 56 הדרכתי בחברת נער, וכמדריך יחיד -
כל אלה שעבדו איתי ועם חברת "אלונים" "איתנים" או "איומים" (אני שוכח את שם החברה)
סבלו מהתמוטטות עצבים ופרשו - נסעתי איתם לשבועיים של אמוני גדנ"ע ועבודה בבאר אורה.
מה שהיה בבאר אורה הוא פרשה בפני עצמה שתאורה אינו שייך כאן. אבל בטרם סימנו את תקופת
המחזור, פרצה המלחמה ופונינו צפונה עם יתר חברות הנער במשאיות פתוחות שצה"ל - תמיד מבין
מחדשי הלשון העברית - כינה "סיקס וילרים" (בקצור משאיות מחוצרת ארה"ב, משרידי מלחמת העולם
השניה, בעלות ששה גלגלים). קצת לפני דימונה, בערוב היום, אזל הדלק והנהג פנה אלי ואל
המדריך של חברת בער אחרת ואמר: "מישהו יצטרך לנסע לבאר שבע בטרמפ ולהודיע לסדנא הצבאית
שישלחו דלק". לעיני חניכי המעריצים קפצתי החוצה ולבוש כולי חאקי, מלבד מעיל ספורט אנגלי
שמאד אהבתי, נסעתי צפונה לבאר שבע באוטו שהסיע כורי תמנע הביחה וליחידותיהם.

באר שבע הייתה לוטה באפלולית מוזרה. פנסי הרחוב לא דלקו, אורות לא נראו מן הבתים,
וברחובות העיר כמעט ולא נראה צל אנושי. לשוא חפצתי את הסדנא הצבאית. שוטר קטן שעל כתפו
רובה אנגלי פי שניים מגובהו הפנה אותי לפקוד הדרום - לפקוד הדרום נכנסתי באין מפריע
והשוטר המשוועם הפנה אותי לסמל ישן שקלל אותי בעברית-ערבית-רומנית דחה וגרש אותי בסכמו
"תן לבנאדם לישון! אינך יודע שיש מלחמה?" שוב שוטטתי ברחובות העיר עד שאותו שוטר קטן ואולי
היחיד המפטרל בכל באר שבע, הביאני למשטרה כדי שקצינו יוכל להחזיר את אבידתי - סיקס וילר
צבאי מלא חניכי עלית הנער.

הקצין דחה אותי ב"עלי להתכונן לפני כל תושבי באר שבע וגמליה ואתה בא להטרידני! איפה
תעודת הזהות שלך?" לא היה לי אף מסמך, כולם השארתי במקום בטוח בתרמיל גב שבסיקס וילר. פני
קצין המשטרה לבשו חסדות "זליג" הוא אומר לשוטר הקטן והנפעם "קח אותו למודיעין הצבאי ואל
תתן לו לברח". דרך פרוזדורים חשוכים ומדרגות מכשילות הוליכני השוטר הנפחד שיכולתי לחסל
בפטיש פורים.

על יד דלת סגורה אמר לי "חכה כאן בבקשה" ונכנס. כעבר דקה וחצי שב ידידי השוטר והכניסני למודיעין שבו ישבו 2 קצינים : סגן משנה בחי"ר וסגן משנה בצנחנים. מי היו השניים לעולם לא אדע, הם בודאי עלו מאז בסולם המודיעין הצבאי ואין ספק שמה שלמדו אותו לילה שמש להם בסיס לקריה מודיעינית עתירת הישגים.

- איך יתכן שאדם לבוש חצי אזרחית, מדבר עברית במבטא אנגלי-אולי-מצרי, מופיע בשעה זאת בבאר שבע. (צלצול טלפון לסדנא הצבאית הוכיח שלא פקד שום סיקס וילר את באר שבע באותו לילה)?

- מי אומר שהיו חניכי עליית הנער בבאר אורה?

- ואם היו, פונו אתמול ולא היום!

איפה התעודות שלך? בטח אכלת אותם כשנתפשח!

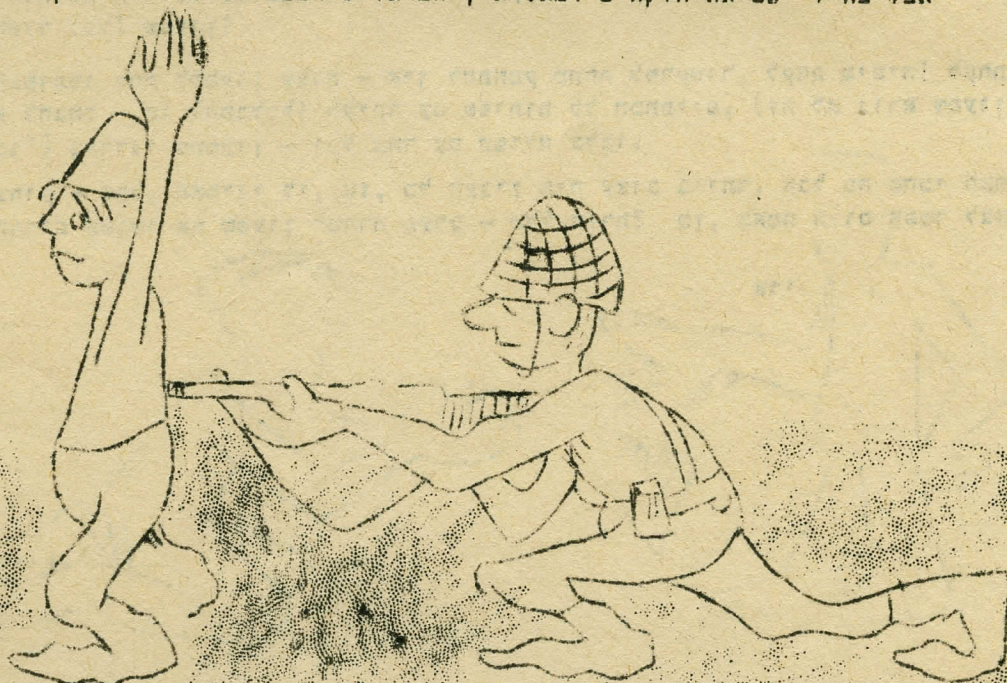
- אבל אני חבר כפר הנשיא.... (התקשיתי להסביר להם שאין מצרים בכפר הנשיא).

ובסוף פנה אלי קצין הצנחנים ואמר "היה אחי בקורס קצינים אחד מכפר הנשיא המא"ז. היה לו שם מוזר איך קראו לו?" חטטתי בשמות: ישראל - לא; יצחק עדר (היה לו שם גלותי משגע כזה) - לא; רגע. היה אצלנו ועכשיו נמצא בכפר בלום בחור בשם דוד נביצקי - (עכשיו נזה) - קראנו לו "נבי". זהו זה אמר קצין הצנחנים ובין רגע חלפו החשדות והתקוות לזכות בצל"ש (רב המרגלים המצרי אבו-שלופה נתפש על חם בבאר שבע....). ושוב הוציאו אותי החוצה לזרועות השוטר הקטן והעיף שהמחין בחוץ שמא יצטרך להוציאני להורג.

איך חפשתי ולא מצאתי שום סיקס וילר ע"י דימונה, ואיך חזרתי בלי גרוש ומסמך מבאר שבע לתל אביב בקומפקט צבאי שנהגו היה אבי המתאבדים, ואיך ששכנעתי את אנשי בית האחד שיש להלוות לי דמי הנסיעה הביתה בהזדמנות אחרת.

וכששכתי הביתה אמרו לי חברי: "תקופת המלחמה אינה מתאימה לעשיית כייף בבאר שבע." אבל צה"ל ישם את הלקחים ומאז אין המרגלים המצריים נוהגים לבקר בבאר שבע.

אריק

3 כרונות Slon ... 1956

עברו בדיוק 20 שנה, והדברים היחידים שזכורים לי על מבצע קדש הם הנחתת הצנחנים ליד מצבת פרקר, הקרב על המיטלה, והמסע של חטיבה 9 לשארם א שייך. אבל ממה שהתרחש כאן בגליל.... באזור.... במשק.... אני לא זוכר כלום. אחרי הכל למה שאזכור? בס"ה הייתי המא"ז החדש שזה עתה סיים קורס קצינים, ובחוזרי ישראל הסביר לי את מערך האבטחה ומערך ההגנה, את חלוקת הגזרות ואת הנסיגה המתוכננת מתל רומן - והכדור היה בידי. ובדיוק אז התחיל מבצע קדש. אבל מה קרה לאחר מכן - אני לא זוכר.

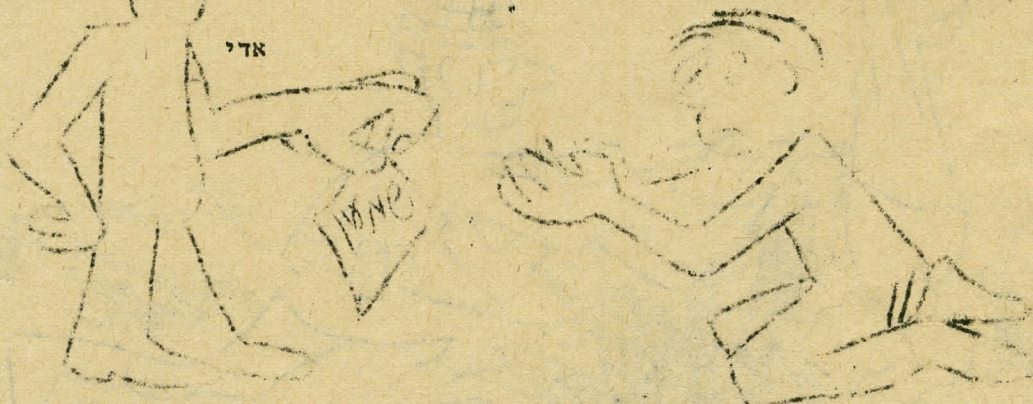
לכן חסלחנה לי עורכות העלון אם לא אתיחס למבצע קדש - שאינני זוכר, אבל למבצע שאני כן זוכר....

נקראתי למפקדת החבל (לאחד בשם סרון!) לשיבה מיוחדת של מא"זים. "רבותי" כך החל סרון "לפגנונו בעיה חמורה. אנחנו מעוניינים להתחיל חקרית עם הסורים בשטח המריבה - אבל קיימת בעיה - עלינו למצוא 4 סרקטוריסטים מ-4 משקים שיתנדבו לצאת ל"חריש פוליט" כדי למשוך את האש!" מאחר וישבו שם כ-20 אנשי צבא (ואני קצינון סרון) חשבתי שהוא מדבר אליהם. לפתע שמעתי את כפר הנשיא בין שמות הזוכים! חזרתי הביתה ברגשות חד-משמעיים, שיש לי בעיה - את מי שולחים? בפרט שהוא הסביר שיש לקחת בחשבון אפשרות של התוצאות החמורות ביותר - והמבין יבין!

קראתי לשיבת המזכירות והעברתי את המידע שבידי. כולם הקשיבו ונשתחקו! חושבים! לבסוף סכמנו על דרך הפעולה היחידה - הגרלה! אבל בין מי ומי? לפי איזה קריטריונים? אחרי הרהורים רבים צמצמנו את הרשימה ל-4 (GOD BLESS THEM!), והתחלנו לשקול - מי הכי זריז ויוכל לקפוץ ולברוח אחרי היריה הראשונה (בסך הכל היו צריכים רק למשוך את האש של הסורים!). איזו חברה תהיה הכי מסכנה בתור אלמנה! (לא, רק לא זה - אז סכמנו - רק רווקים!) - או נשואים צעירים). בסוף הבאנו את ה-4 לחדר האכל, והסברנו להם שאחד מהם גורלו יחרץ ע"י זריקת מטבע. אילו זה לא היה כה עצוב, אפשר היה לצחוק. התגובות! ההערות! הפרצופים! המחשבות! לבסוף הפור נפל! שמעון!

כל המסובין הצטופפו לתת לשמעון עצות - איך להתחמק מתחת למרקטור, לקחת מימיה! לקחת נשק! לשים לב! לא להבהל - או להתבלבל! העיקר עם טפיחות על הכתפיים, (זה לא נורא שמעון - זה יעבור מהר! וכו') נפרדנו משמעון - וכל אחד עם תפילה בלב.

היום אפשר לצחוק - אבל, תאמינו לי, אז, כל העניין היה עצוב ביותר. אבל מה שהכי הצחיק היו התגובות של חברים שפגשו את שמעון למחרת בערב - מה? חזרת? כן, באמת היום אפשר לצחוק!

פייטר !?

כאשר עורכת העלון בקשה ממני לספר על מבצע-קדש לא הבנתי מדוע דוקא אני, הרי ישנם במשק פייטרים גדולים ממני, אך התברר לי שכנראה אני הוא הקורבן היחידי במשק שהשתתף במבצע סיני.

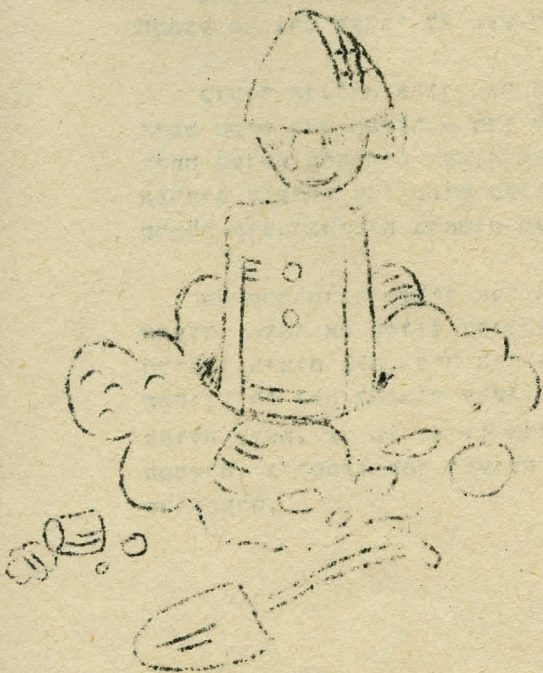
ובכן, מבצע קדש תפס אותי בדיוק בתקופה של שנת חופש ממשק נען שבו הייתי חבר אז, כך שהייתי פרפר חופשי, באותו יום שנקראו האנשים למילואים לא הודיעו ברדיו על כך, זה היה גיוס שקט וגם אם היו מודיעים, לא היה לי רדיו ולכן לא ידעתי על כך.

בלכתי ברחוב בתל אביב ראיתי אנשים מתהלכים עם תרמילים ונעלים צבאיות. זה לא נראה לי יציאה לפיקניק והיתה לי הרגשה שמהו קרה. נגשתי לנהג אגד ושאלתי אותו מה הענין וכשהודיע לי שמגייסים אנשים נסעתי ליחידה שלי ובמובן שמיד גוייסתי.

בשלב ראשון הוצבתי ביחידה בשדה תעופה מסוים בדרום הארץ, התחלתי להתחפר וחיכיתי לקרבות. כעבור יום הופיעו אנשים ששפתם היתה זרה לנו, התברר שאלה היו השוחפים שלנו מצרפת.

לאחר פרוץ הקרבות הרגשנו שאנחנו לא עושים כלום וכולנו רצינו להתיצב ליחידות שנמצאות בסיני. לאחר הפצרות רבות הצלחנו, קבוצת חיילים, לקבל העברה לחטיבה שנסעה דרך החולות לשארם, התלהבנו וירדנו דרומה. שם קבלנו את הפתעת חיינו, במשך ימים "נסענו" בחולות ולא ירינו אפילו יריה מסכנה אחת. לא פגשנו מצרי אחד, אך במקום זה הפכנו להיות סוסים למכונות ולזחלמים. אני חושב שבמשך שהותי שם דחפתי מכונות וחפרתי בחול יותר מכל ארכיאולוג, ותאמינו לי שבסיני יש שפע של חול. אחרי ימים של דחיפות הגענו לשארם, נדמה לי שזו הפעם הראשונה שישראלים הגיעו לשארם, זה היה מקסים! לידיעת המטיילים, אז בסיני לא היה קיים כביש לאילת והתעלה לא היתה בידינו, אלא בידי האנגלים - שם ישבתי כחודש ובוזז נגמרה לי המלחמה, כך שחייל קרבי לא יצאתי משם אך קיבלתי שיעור טוב מה עשו בחורי ישראל ששרתו בחיל החפרים בצבא הבריטי.

ישראל ה.

ה'כ"ה ל'אדר 20 שנה למחצית - 10/10

בפרוץ "מבצע סואץ" נמצאתי בלונדון בשליחות בענייני הנוער והחלוץ. עשיתי כל שנת 1956 בלונדון ועל כן המאורעות שהובילו ל"מבצע סואץ" היו לי אולי יותר קרובים מאשר לחברים אחרים במשק, כי בימים האלה לונדון היוותה אחד משני הקוטבים של ציר הארועים שקדמו למבצע. (הקוטב השני כמוכן היוותה העלת סואץ שהולאמה ע"י נאצר מתעלה "בינלאומית" לתעלה "מצרית". פעולה זו היא שגרמה לשרשרת של אירועים שהסתיימו במבצע סואץ.)

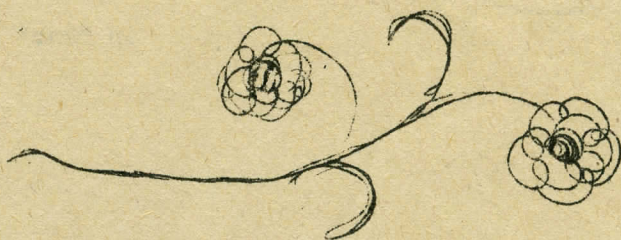
עצם ההתרחשויות של המבצע ידועות. כמו כן התוצאות אשר הסתכמו:

- א. בהכרה בינלאומית של הפרת ההתחייבויות החוזית ע"י מצרים וע"י כך בחזוק העובדה שהתעלה נהפכה לתעלה מצרית.
 - ב. בהקלת מצבה הבטחוני של ישראל לתקופה רחוקה קרוב לאחת עשרה שנים - עד למלחמת ששת הימים.
 - ג. כההליך מזורז של הפיכת אנגליה ממעצמה גדולה-לא מעצמת על, כי כזאת היא כבר לא הייתה, אבל גדולה שאין כמוה חוץ מארה"ב ורוסיה - למעצמה מסוג שלישי או רביעי כפי שהיא היום.
- ברצוני להתייחס במיוחד למאורע אחד שהתרחש בימים שקדמו למבצע סואץ ובמדה מסוימת אפשר את המבצע אך גרם בעיני לא מעט לירידה הזאת של אנגליה מגדולתה.

כזכור אנגליה ארגנה את ה"משתמשים" של התעלה - ארצות ימיות בעיקרן שהיו זקוקות להבטחת חופש השיט דרך התעלה - כדי לפעול ביחד להחזרת הסטטוס הקודם של התעלה. אחד האמצעים המתוכננים הייתה פעולה מלחמתית לפתוח את התעלה ע"י כוח משותף של ה"משתמשים" בראשן אנגליה וצרפת (!) הפרטים לפעולה ע"י שמוש בכוח לא גובשו אך היה ברור שממשלת בריטניה אשר בימים אלה הייתה ממשלה קונסרבטיבית בראשות אנטוני אדן מתכוננת להשתמש בכוח כדי להחזיר את המצב בתעלה לקדמותו.

פה קרה הדבר שעליו אני רוצה לצביע במיוחד, כמקובל באנגליה כל ההתפתחויות סביב נושא התעלה, מצאו את בטוין בדיונים של הפרלמנט הבריטי. ראש האופוזיציה, דהיינו מנהיג מפלגת הליבור בימים אלה, היה גייטסקל. הוא היה תלמידו ויורשו של אסלי ולמרות מזגו האישי המחוץ, די נטה להסכים לפעולה בשמוש בכוח כשהאנטרסים הלאומיים של בריטניה הצדיקו בעיניו פעולה כזאת. על כן בדיון הראשון בפרלמנט שבו הרעיון של שמוש בכוח קבל בטוי ממשי ע"י ראש הממשלה, גייטסקל חמך בפעולה כזאת והודיע בשם מפלגת הליבור, שהוא יתמוך בשמוש בכוח בנושא של התעלה.

המשך בעמ' הבא

נכון שפעולה מלחמתית מסוג זה כבר לא היתה פופולרית אצל חלקים גדולים של האוכלוסיה בבריטניה, יתר על כן האגף השמאלני, שהונהג בימים אלה ע"י אנורין בוון, התנגד בכל תוקף לשמוש בכוח ובוון ראה פה הזדמנות לנגח את המתנגד העקרי שלו דהיינו גייטסקל בלי להתחשב בשאלה האם האנטרסים של אנגליה - והענין בעצמו - מצדיקים את השמוש בכוח.

פה התעוררה הזדמנות מצוינת ליצור אופוזיציה והתנגדות להנהגה הפנימית של מפלגת הליבור בראשות גייטסקל ולחזק את מעמדו של בוון. גייטסקל הרגיש בסכנה הזאת מיד ועל כן, בהמשך הדיונים בפרלמנט, הוא שינה עמדתו באופן קיצוני והתחיל להתנגד לכל שמוש בכוח. אני סבור שעשה זאת בעיקר כדי לשמור על מעמדו כמנהיג המפלגה ולא מתוך שנוי עמדה לגבי נושא "התעלה".

במילים אחרות, משחק הכוחות הפנימי במפלגת הליבור סביב השאלה מי יהיה המנהיג של המפלגה, ולא השאלה מה העמדה הנכונה שאנגליה צריכה לאמץ - יריבות זאת קבעה את עמדת גייטסקל. שנוי זה היה קריטי לגבי המאורעות כפי שהתפתחו:

העדוד הראשון שגייטסקל נתן לעמדת אדן בשמוש בכוח, העלה את אנגליה על הדרך של פתרון בכח; שנוי העמדה החליש את הרצון "ללכת עד הסוף" בכוחות עצמיים והכשיר את אנגליה לנכונות נפשית לקבל הצעתה של ישראל למבצע סואץ.

המפנה בעמדתו של גייטסקל - ופה צריך להגיד שזה שיקף לא מעט את עמדת "הרחוב" - החליש את הרצון של אנגליה להסתכן ולהתבלט גם בשמוש בכוח למטרה המצומצמת של ה"רסון" המתוכנן ע"י "התערבות" של אנגליה וצרפת במלחמה שפרצה בין ישראל ומצרים. מפנה זה הביא לידי הסכנות צבאית שהיוה את הבטוי של חוסר בטחון לאומי, שהוא גם ע"י הוכוח המר שפרץ בפרלמנט בפתחת הפעולה המלחמתית ושגור הכח האנגלי להתערב ב"פעולת סואץ", כל אלה נגרמו לא מעט ע"י המריבות הפנימיות במפלגת הליבור.

אפשר להגיד שהירידה במורל - ובגאווה הלאומית של אנגליה, להבדיל מהירידה מהנכסים החומריים שנגרמה ע"י מלחמת העולם השניה - התחילה לקבל בטוי של ממש עם המאורעות האלה שקדמו ל"מבצע סואץ". היריבות האישית בין שני המנהיגים האלה של הליבור, תרמה לא מעט לירידה הזאת (אפשר גם לסעון שעצם העובדה שמנהיגים בשעור קומה כזה נתנו לאינטרסים האישיים לשחק תפקיד בשקולים הלאומיים, מצביעה על כך שהירידה כבר התחילה - בראש כרגיל - ורק התפשטה החוצה ולמרחב עם מאורעות "סואץ". (דרך אגב, שניהם יחד לא השיגו את מטרתם האישית, להפך לראשי ממשלה גדולים כי המוות השיג את שניהם תוך זמן קצר טרם התמלאו שאיפותיהם).

כמובן בימים אלה הייתי פחות ער למשמעות ההסטורית של היריבות האישית הזאת וראיתי את זה מהבחינה הישראלית. האפוריה של להיות ישראלי בימים האלה "סבבה" את הראש והדעה לא היתה נתונה אלא רק לענין אחד ויחיד, איך זה נוגע לישראל ישירות.

ההרהורים שملוים אותי כשאני כותב שורות אלו, מובילים את המהשבה לכל מיני כיוונים במחשבה של פילוסופיה היסטורית - "מה היה קורה לו...." - ועל כן, הגיע הזמן להפסיק, כי עלינו להשאר עם הרגליים על קרקע מוצקה והראש "תחת" העננים.

בכל זאת נדמה לי שיש מוסר השכל בספור הזה.

לפניך היום

בתחילת אוקטובר 1956 מצאתי את עצמי בבית ברל,
בהשתלמות, ושבוועיים אלה היו בשבילי תקופה מלאה
חיות.

במיוחד אזכור לתמיד 2 דברים:

1. את ריח הגויבות שחדר לכל פינה
2. פעולת התגמול של צה"ל בעירה קלקיליה הסמוכה כל
כך לבית ברל, בדיוק ביום האחרון של ההשתלמות.

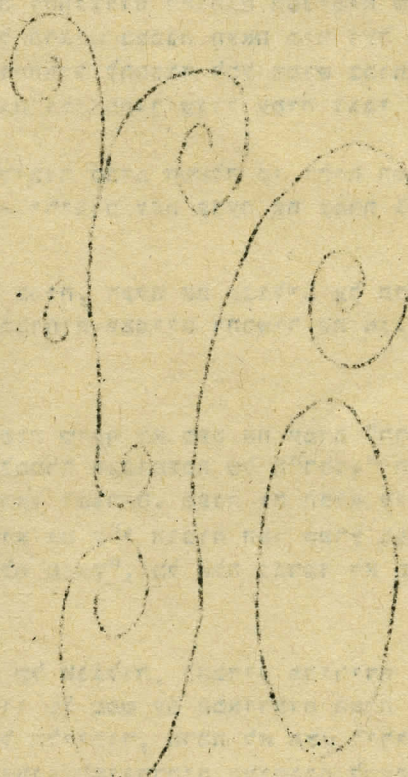
לא אשכח את ריכוך הכוחות, את השמועות הרבות, את
ההתרגשות - ואת המפגש הלא צפוי עם אורי גורן, אז
חבר כפר הנשיא, ששירת בצבא הקבע.

לא אשכח את רעם התותחנים, את שריקת הכדורים,
הלם פצצות התאורה מסביב, וכל זה כל כך קרוב, כנגד
עינינו ממש!

ואחר כך, הרבה אחרי חצות, הגיעו הפצועים
הראשונים לשערי בית ברל - ורק אז הבנתי אימת קרב
מהי.

היה זה ימים ספורים בלבד לפני מבצע קדש.

אלזה

מה נשמע?

* יום ששי עבר עלינו ברקודים "למעלה ולמטה" לזקנים ולמרובעים סדרו רקודים מתאימים במועדון ובחדר האכל התנועעו לצלילי הפופ. כמובן שלמטה המשיכו זמן רב יותר (וגם רועש יותר!)

* סוף סוף יכולנו למחוא כפים ליורה שהקדיש לנו השבוע מטר הגון מלווה ברקים ורעמים – וערפל כבד. לא בטוח אם גם אנשי החולה שמחו כל כך – את הקטיפה השני בכל אופן עדין לא הספיקו לקטוף.

* יחד עם הגשם הופיעו ההודעות על דליפות בבתיים (במיוחד בתי הילדים) ומחאות מכתת חרמון שליד בתי הנעורים החדשים שלהם עדין לא סדרו מדרכות והם (הילדים) בוססו בבוץ.

* השבוע גם ארחנו כ-40 אנשי המגבית מאמריקה שהגיעו אלינו באוטובוס מיוחד. הם סיירו במשך ואחר כך חולקו לחדרי החברים לשיחה קלה על כוס קפה. לפי ההדים שהגיעו אלינו הם התרשמו והתלהבו בעיקר מהמגע הבלתי אמצעי אתנו וההצצה לחיינו הפרטיים. (ובסוגריים: זאת היתה קבוצה מבוססת וחברינו, כדי להתנקם בהם, הגישו להם תה בלבד!)

* מי שמטייל בימים אלה על יד הרכס, נדהם לראות שהדחפורים המחפרים וצי שלם של כלי משחית כאלה – הספיקו להזיז חצי הר. לפי הסבר חופרים הם את יסודות הבים והמקלטים שיקומו שם בשעה טובה.

* ולבסוף כמובן החתונה הכפולה של בני ה"עדרים" שחגגנו ברוב עם ביום שלישי, הקהל היה עצום (3 אוטובוסים חוץ מכל המכוניות הפרטיות). החופות בסרט נע זיץ העמודים, קבלת אורחים במועדון וחדר האכל והמסיבה – כולה על שהרת מאמץ כפר הנשיא. החל מבנות יובל וכנרת בפתחו את השער וקבוצה מעורבת של חרמון ברקוד שלהם (הרי הוא המדריך שלנו או לא?) וקבוצה מלוטשת של שרי ועד להקת הקשישים שהופיעה בתכנית בחלקה חדשה לגמרי בסגנון "להקת הנח"ל" ואין לשכח את רות והנרי בפנסומימה (במיוחד לכבוד האורחים) ולהקת ג'ז עם הסולן דני נמלי. ואם שכחנו את המנחים ועוד – אתם הסליחה. בקצור היה טוב נחמד ובאווירה נעימה. ההתלהבות הרקיעה שחקים כשעלו על הבמה חברי להקתו של יהודה והופיעו לפנינו.

ההקת הנח"ל
הקת הנח"ל
הקת הנח"ל

3 צור הכרות

לדבי ושמאל המגיעים אלינו השבוע
לחופשת מולדת קצרה (שבועיים)
ברוכים הבאים.

ועדין באותה המשפחה: ליוסף ח' שחזר
הביתה מבית חולים צפת אחרי נתוח
בעמוד השדרה.

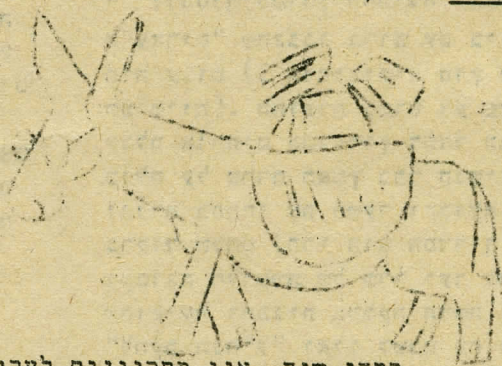
* מ ז ל ט ב *

לאהרון ל. שיצא לשנת שרות בגזר.

אפטרות	קרן	1.11
נאי	גורל	2.11
בן צבי	כפיר	-
פינקוס	ג'ין	4.11
פרנק	ג'וני	5.11
כהן	ברוך	6.11
חצור	כוכבה	1.11
וגנר	דליה	5.11
פושט	יוהנה ואיזק	6.11

וכמובן מזל טוב לשני הזוגות הצעירים,
שלומית והרי מיקי ויהודה
ומשפחותיהם.

בטעות הדפסנו לפני שבוע שאחרוני
איל משתחררים. לכן סליחתנו לאדן
ולעודד שעדין ממשיכים בשרות.

ירח לימוד

כמדי שנה, אנו מתכוונים לערוך ירח לימוד לחברים, המועד המתוכנן -
15.11 עד ל-15.12 בקירוב.

נושאי הלימודים: הלשון העברית ומקורותיה

ספרות עברית.	קריאת עתון
הסטוריה של הגליל העליון	מוקד הנושא -
הסיפור התנ"כי	אזור הגליל
גיאוגרפיה של א"י	העליון
ועוד.	

אנו מבררים אפשרויות של קיום ההרצאות הנ"ל עם מורים ומרצים
בקבוצ, באזור ומחוצה לו. מידע נוסף יופיע בהקדם האפשרי.
בבקשות להרצאות בנושאים אחרים - נא לפנות אל

שמחה - ומאיר

דו"ח משיבת ועדת המשק - 22.10.76

נוכחים: ברוך כ'; יוסי כ'; איבן; שאול ר';
איזי; יענקל; נסע; ראובן ג'; זמי.

1. פרויקט הרכס - (בהשתתפות מיכאל ד'; אלק)

בישיבה הקודמת, ועדת המשק החליטה להקים תת-ועדה לסכם הקף הבניה ברכס. התקימה ישיבה, אך חברי תת-הועדה לא הגיעו לסכום כלשהו. לפני שבוע בקרו אצלנו מר יוסי רבינוביץ, הממונה על הבניה הכפרית של משרד השכון, וצבי בן-ישי, נציג התנועה (מחליפו של מיכאל ד'). בין הנושאים שנדונו היה גם נושא הבניה בפרויקט. גם משרד השכון וגם התנועה רואים בנית הפרויקט כיחידה אורגנית אחת, זאת אומרת שבמידה וכפר הנשיא יכול לקבל הקצבה של 24 יחידות בממון חוכנית 2000 (אכלוס הגליל), הם רואים כחיוני ביותר שנבנה את כל השכונות בבת אחת, ועוד שני המקלטים שבחכנית. המעמסה הכספית שנופלת על המשק תהיה בעוד שנתיים עם גמר הבתים. הוחלט לקבל את ההמלצה לבנות כעת 24 יחידות + 2 מקלטים, ובמידה ואין כספים פנויים, להפסיק את הבניה.

2. המצב הכספי

עם גמר השנה הנוכחית, מתברר שרוב ענפי החקלאות לא עמדו בתכנית ההכנסות שלהם. גם במפעל יש ירידה של 26% במכירות השנה. באותו זמן, עלו ההוצאות ב-70% בהחזקת אדם, ומעל ל-40% בהוצאות משק. למצב כזה ישנן השלכות רציניות ביותר על המצב הכספי. הוטל על מרכז המשק לערוך בדיקה מדוקדקת של כל ההוצאות ולחפש דרכים לצמצום ההוצאות. גם הועדה הכספית תפעל ביותר תדירות כדי להיות כלי עזר לגזבר. בנוסף, הוצע להמליץ שהפעלת תכנית ההשקעות לשנת חשל"ז תדחה עד 1.1.77.

3. דיון בתפקיד מרכז הקניות - (בהשתתפות דב ק')

עקב תלונות חברים, ועדת המשק ערכה דיון עם דב ביחס לבצוע התפקיד על ידו. עם גמר הדיון, הוטל על מרכז המשק לברר את הנושאים השנויים במחלוקת ולהביא המלצות בפני הועדה.

4. עניני מרעה -

כידוע, יש לנו חוזה עם זולו, לפיו הוא חייב לפנות את שטחי המרעה שלנו בתום 5 שנים, במידה ואנו דורשים את זאת. כעת אנו בשלב ראשון, בו הוא מחזיר לנו את שטחי מנסורה, בערך 600 דונם.

ועדת המשק החליטה להתיחס בשלילה לבקשתו של זולו לקבל לשמוש את המבנים הישנים במנסורה, וגם כן לבקש ממנו לפנות את שטחי מנסורה לאלתר ולפצות אותו על חלק מן הגדרות, במידה והוא מפנה את השטח באופן מוחלט.